

"UKRAINIAN LABOR NEWS"

Printed and published tri-weekly by the Workers and Farmers Publishing Association, Limited, a joint stock company, incorporated under the laws of Manitoba, at its head office and place of business, at the corner of Fritchard Avenue and McGregor Street in the City of Winnipeg, Manitoba.

Subscription per year \$4.00 Telephone: J 1465.

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ"

Газета для робочого люду — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.

Видав. Робітничо-Фармерське Взаємне Товариство, інкорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Укр. Роб. Домі, на р.і вулицях Фрічард і Макгрегор, у Вінніпегу, Ман. М. Попович, секретар.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS Cor. Fritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man. Canada.

ОЗНАКА БЛИЗЬКОГО МИРА.

Жінка варить вареники, а чоловік навчає: — Не вари сорок, бо не з'їм, звари тридцять дев'ять, але... великих.

Розумний чоловік, правда? Якоюсь недовго після війни з'їхалися представники альянтів до Вашингтону на конференцію, щоб порадитися, як краще розібратися. І почали радитися. І вирішили, як отой чоловік з варениками. Не треба будувати багато воєнних кораблів. Ліпше будувати менше, але великих, просто величезних. А щоб люде бачили, що ми розберемося, то оту річку стару дрібноту треба "роззброїти", затопити. Все-ж одно на ніщо вона не придалася. Одна 16-палова куля з великого корабля розторопить її. А коли будемо цю дрібноту топити, то люде й справді повірять нашому роззброєнню.

І почали великі альянтські держави топити малі, старі кораблі, а натомість закладати нові, величезні, не дредавти, навіть не зверхдредавти, а шось таке, якому ще назви не придумали, але шось зробити кінець самим дредавтам.

Телеграма з Лондону з 9. січня доносить, що Англія буде два нових кораблі, згідно з Вашингтонською конференцією, які зроблять цілу революцію в військовій флотії, зведуть на нівець найбільш дотепер побудовані дредавти. В телеграмі так як й говориться "згідно з Вашингтонською роззбройною конференцією".

Будуть це дві величезні паувучі твердині страшної руйнуючої сили. На самих лише фронтонних частинах кожного корабля буде встановлено по дев'ять 16-палевих гармат, які "роззброюватимуть" кораблі противника. На них будуть цілі аеродроми для літаків, радіостанції, що розсилатимуть вісти на десятки тисяч миль і т. ін. "роззброєні" приладдя, над якими старанно працюють ще інженери.

А ріжні слінні демократи-мішухи та пацифісти ріжних мастей як розливалися від радості, коли в 1921 році радика в Вашингтоні конференція, що мала на меті роззброїти воєнничий світ. Для кожного-ж свідомого, здорово-думаючого, чоловіка було ясно, що те роззброєння треба розуміти "навпаки", шось "роззброєння" конференція альянтів радика над тим, в який спосіб найкраще "роззброїти" своїх ворогів. І вважала: будувати як найбільш, найдосконаліші військові кораблі. Це є одиникий раціональний спосіб капіталістичного роззброєння.

І цими плавачими твердинями альянтські держави будуть колінь "роззброювати" не тільки своїх противників, але одна другу взаємно.

П'ЯТЬ ЛІТ ТЯЖКОЇ НЕПРАЦІ.

Все тобі якусь чудасію пригадають буржуазні газети, коли їх переглядаєш. Цим разом пригадали, що 10. січня минуло 5 літ існування Ліги Націй.

П'ять літ — легко сказати. А п'ять літ прожити і нічого не зробити — це легше! П'ять літ пустої балаканини, обговорювання ріжних справ, які ні одній нації користі не принесли. Даремно намагалися "Free Press" переписати за службу Ліги Націй та її великі діла для добра людства. І таки нічого не начислила. Якусь там справу Мемеля вирішила, між Туреччиною та Іраком границю визначила, Австрію до убожества довела, шось там з Греками робила і нічого не зробила — а все те разом взявши — буде щось нічого.

Захопили Литовці німецьке містечко Мемель і Ліга Націй скавала: "Раз Литовці захопили, то я протестую. А що тепер всі держави захоплюють і світ належить до хапунів, то я не маю нічого проти захоплення Литовцями Мемеля. А шось Мемель місто німецьке, то після міжнародного права воно повинно належати Франції, а не Литві..." І тепер сама Ліга Націй не знає, до кого належить Мемель.

Це і називається — вирішила в інтересі міжнародного мира і загального добробуту.

Границя між Туреччиною і Іраком — це собі звичайна дильоматична трагікомедія. Ірак має нафту. Англійські капіталісти дуже люблять запах нафти. Турки-ж до того обивілізувалися, що знають нафту ціну. Тому треба було відокремити Ірак від Туреччини. Англія відокремилася, настановила Іракові короля за нафту, а Ліга Націй потвердила. А границі фактично ніякої не проведено, бо це й поза границями Іраку є нафта, на яку апетити англійських капіталістів безграничні.

Яку ласку зробила Ліга Націй Грекам, годі згабувати. Били Греки Турків, Ліга Націй мочала, бо її не боїало, крім того за Греками стоїла Англія, яка є членом Ліги Націй. Били Турки Греків — Ліга Націй порадила Грекам втікати. Іншої поради дати Грекам не могла, бо за Турками стоїла Франція, яка є членом Ліги Націй. А коли завдяки англо-французькій політиці Турки встигли Грекам завільного бобу, тоді Англія і Франція сказали Лізі Націй: Маєш роботу, годуй Греків. А шось Ліга Націй немає чим годувати, то так і не нагодувала.

Потім же шось робила Ліга Націй. Трудно взагалі сказати, що вона робила. Здається читала Петрушевичові ноті. Щоб алийшій раз задемонструвати своє безсилля, Ліга Націй пробувала ще недавно помогти Англії усмирити Судан, але Англія сказала їй не хати куди не сід свого носа, бо справа Єгипту є внутрішньою справою Англії і до ніяких націй не належить. Ага, пробувала ще Ліга Націй зайнятися гуманітарними справами в Китаю, опіум хотіла контролювати. Англійські і французькі капіталісти сказали Лізі, шось Китай положений поза всіма гуманітарними кордонами.

Що-ж тепер робить Ліга Націй? Те саме, що робила п'ять літ — нічого. Ах, правда, перебралася до нової хати, яку будували світові капіталісти за добрі діла. Одночасно студіює малярю, рака, а найбільше стежить за розвитком більшо-

вищих мікроб та вишукує нове средство боротьби з ними, бо як показав експеримент в Грузії минулого року, старе средство нічого не варта.

Так шось нині, в п'ятнадцяту річницю свого існування, Ліга Націй "студіює", взявши собі за мотто: "Вік живи, вік учись і дурним умирай".

Добре бути Лігою Націй. А ще ліпше було-б, коли-б її зовсім не було.

Волинець.

ПЕРЕД КОНВЕНЦІЄЮ Р.З.Т.

(Дискусійна стаття.)

В інтересі робітників та фар- ма давати \$5.00 вписового і мерів є, шось кожний з них був забезпечений підчас слабості чи каліцтва. Збираючи на сплату дову Укр. Роб. Домів чи на пресовий фонд, часто почувши від робітників: "Вже я давав на ріжні цілі, а хто мені дасть, як я заслаблю, або окалічю?" Ось ці питання треба було задовольнити і створити Робітничо-Запомогове Товариство. Тепер вже створили і лишається, шось робітники й фармери маво вступати в те товариство та зробили його сильною організацією взаємодопомоги.

І стичав таких робітників, шось вони мені ось що говорили: "Я ніколи не вірив в ніякі допомоги. Вступив в Р.З.Т. лише тому, шось це товариство робітниче і вистидо мені було, як свідомому робітникові, не належати до него. Рік пізніше я захорів. Я навіть не думав писати за допомогою, бо в ньо не вірив. Але заряд відділу самий написав про мою хворобу, а коли мене так дуже прикро було. І от я отримав кілька десятків доларів, які мені дуже багато допомогли. Тепер я вірю в допомогу і буду членом Робітничого Запомогового Товариства поки моє життя".

За те інші кажуть: "Нашо нам Р.З.Т., коли ми маємо "компензаційний борд". Так, ми маємо той "борд", але дістаємо його тоді, коли нас скалічить при праці. Але коли чоловік захорів, або скалічить його в якійсь іншій випадку, тоді нема для нас ніякого "компензаційного". Тоді Р.З.Т. для него є тим, шось йому допоможе. Знову ще деякі кажуть: "Я заасекурований в компанії".

Та в тім то й діло, шось компанія тільки гроші дає, а членом ви там не є, не маєте права голосу, там вашими грішми хтось інший рідить. Крім того там мусиш давати \$5.00 вписового і \$1.00 місячно тільки за так званій "сикнее іншорене", а коли хочеш мати "лайф іншорене", то мусиш зокре-

ПЕРЕД З'ЇЗДОМ Т.У.Р.-Ф. ДІМ.

(Дискусійна стаття.)

Перечитавши статтю т. Волинець в ч. 140 "У. Р. В." п. і. "Перед з'їздом Т. У. Р.-Ф. Д.", і статті других товаришів відносно надходячого з'їзду, я рішув висказати на сторінках "У. Р. В." і свої думки.

Перше всего т. Волинець заступив на признання за те, шось викликав своєю статтею цю дискусію ще перед з'їздом. Це гарний прояв свідомости наших передових товаришів, бо є це перший раз в історії нашої робітничої організаційної руху в Канаді, де в пресі отворилася сторінка для передзїздової загальної дискусії.

Я вірю, шось такі дискусії, хоч на це вже остається дуже мало часу, принесуть бажані успіхи і послужать для ліпшого переведення наближаючого з'їзду. Одно, шось таку дискусію в пресі варта було-б отворити о-коло 3 місяці, а шось найменше 2 і пів місяця перед з'їздом, але до чого стається, то ліпше пізно, чим ніколи.

Тов. Волинець добре зауважує, шось крім інших важких справ, які будуть обговорюватися на сьогоднішньому з'їзді, найбільшу увагу візьме питання піднесення просвіти серед нашого членства. Бо просвіта, це фундамент для всьїшої праці, яка ведеться в наших організаціях.

Як в годиннику є зіпсоване одно колісцячко і він спізняється, або цілком не іде — і тоді ми шукаємо спеціаліста, шось його направив, так нам треба мати своїх спеціалістів в організації, які доглядали-б її колісцячки. Коли колісцячка в нашій організації будуть правильно поставити наперед разом з темпом життя.

Отже спеціалісти по питанню просвіти в нас є, хоч ми можемо на пальцях їх порухувати. Основу знання вони можуть нам дати, тільки нам треба хотіти і ширю як морально, так і матеріально над цю так важною справою посприяти.

В основі нашого знання т. Волинець кладе такі предмети: українська граматика, географія, історія, природознавство, арифметика, література і мистецтво.

В дійсности, коли-б ми були записані з тими предметами, то і в нас були-б організатори, лектори, учителі, діригенти і режисери. І таким способом наші організації зросли-б ще в більшу силу, бо були-б люде, які уміли-б до всьїх справ правильно застосовувати і виконувати важні обовязки.

Я вірю, шось коли сьогоднішній з'їзд добре застановить нас, то і вирішить справу освіти для нашого членства, та отворить, шось найменше чотири-місячні курси хоч в двох центрах Канади, а це: у Вінніпегу та в Торонто. Розуміється, шось таке рішення з'їзду, всі члени Т. У. Р.-Ф. Дім на місяць

кампанію в користь курсів, на шось я вірю, наше членство ширю відклянується. Шось до інкорпорації і остаточної реєстрації Укр. Р.-Ф. Домів в Канаді на одну домініційну інкорпорацію, то я вірю, шось ця справа вирішиться з'їздом без жадних перепон. Далше, шось до укр. роб. діточих шкіл, то задля того, шось в цих школах не ведеться одноплянова наука, добре було-б, шось з'їзд вибрав одного відповідного такої роботи директора-інструктора, який би час від часу обїжджав місцевости і мав нагляд над діточими школами.

В Секціях Жінок-Робітниць організаційна робота стояла-б багато ліпше, коли-б було виконано те, шось було рішено на минулому з'їзді, а це треба було вислати організаторку. Розуміється, шось винувати Ц. Е. К. за це нема шось, бо тут та кож ціла причина у фінансах і це невиконання вже проминуло. А в майбутньому це не повинно повторитися. Сьогоднішній з'їзд повинен ухвалити менше справ, але шосьби ті справи як Ц. Е. К., так і загальним членством були виконані. Коли так зробиться, тоді ми сміливо можемо собі сказати, шось ми досорди до всьїх організаційних справ, бо знаємо заздалегідь як до них застосуватися.

Далше, шось до драматично-співачьких і оркестральних гуртів, то розвиток їх залежить від першої зазначеної справи, від курсів освіти, які мають випустити шось найменше 75 обзнакомлених з ними предметами товаришів. Інакше справа з драмгуртками стоятиме на одному місці. А коли будуть вони і поступати, то дуже помалу і безпаявно.

Від роботи драмгуртків і оркестр багато залежить і організаційно-просвітна праця серед українських робітників і фармерів взагалі. Сформовання фармерської секції при Т. У. Р.-Ф. Д. є бажаним і konieczним, фармери є наші брати, яких так само визискують можні світа шього не менше, як і нас, робітників по містах.

Спілка Укр. Робітничо-Фармерської Молоді також є важною справою, над якою з'їзд повинен серіозно застановитися та найти причини, чому так мало зроблено в цій справі до шього часу. А на далше з'їзд повинен встановити відповідні паяни для зросту С.У.Р.Ф.М., шось до другого, то є 7-го з'їзду ця Спілка числила десятки відвілів.

Після моєї думки, з'їзд повинен вирішити, шось кожний відділ має обовязково іслати на курси двох своїх членів, чи то вони мали-б іти на організаційний кошт, чи на свій власний — це буде залежати, як такі члени стоять фінансово, про шось відділи на місяць можуть найліпше знати.

Такі курси обовязково мають бути під контролем Ц. Е. К. Товариства Укр. Роб.-Фарм. Дім, або під вибраною на це Центральною Шкільною Радою.

Далше, шось до фондів на такі курси, то я думаю не добре було-б розділювати на відділи, але шосьби Ц. Е. К. або Центрикулярна оголосила в "У. Р. В." чотири-місячну

мають можливість зберігати продукти до того часу, поки ціни не підскачуть. Тому францюзьке селянство надзвичайно страждає від спекулянтів та скупщиків. Селянські господарства не мають безпосереднього звязку з масою міських споживачів: великі скупщики захоплюють селянську продукцію і випускають її на ринок, коли самі того забажають. Скупщики хліба, оwoчів, скотини, птиці, яєць, масла, молока то-що за останні роки нажилися неймовірно. Встановлено, наприклад, шось лише на скупці та перепродажі фасолі скупщики заробляють не менше 150% чистого прибутку. Масло та яйця масово скуповуються під час найбільшої продукції, ховаються скупщиками на холодиликах аж до зими і перепродуються лише тоді, коли на ринку найвищі ціни.

Щоб мати уяву про торговлю, досить сказати, шось в холодилику в Обервіле зберігається о-коло 11 мільонів яєць. Таке-ж явище має місце й з іншими продуктами сільськогосподарства. Через свою слабу організацію селянство не може провадити належну боротьбу. Але й на чолі тих слабих селянських економічних організацій, які існують, стоять багаті поміщики, банкири та промисловці, які-вськими неправдами пройшли в заряд, шось є власністю капіталістів, підприємців) скупщики

Наша Редакція обіцяла, шось час від часу буде подавати про життя селянства, себ-то робітників рілі, в інших країнах. Для того, шось бути свідомим фармером, то треба знати не тільки, як живе сусід, чи фармерство "своєї" країни, але як живуть фармери (селяне) інших країн. Треба знати, чи вони організуються, чи борються з визиском і коли так, то як вони це роблять. Знаючи це, тоді ми будемо знати, як ми самі повинні поступати.

А шось доля рільників в цілому капіталістичному світі однакова, то коли читаєш про життя французького селянства, здається, шось читаєш якраз про життя канадського фармерства.

Становище французького селянства, яке складале переважно більшість французької людности, після війни значно погіршило. Селянство не тільки французьке, але й по всіх країнах, постачає продукти на ринок. В капіталістичних державах між селянством і робітництвом, споживачем у місті, стоить ціла ватага ріжних спекулянтів, які на скупці сільськогосподарських продуктів та перепродажі їх на міських ринках заробляють шажені гроші.

У Франції через високу техніку зберігання продуктів сільськогосподарства (холодилики, склади, ринки, то-що, які є власністю капіталістів, підприємців) скупщики

впалися графі, маркізи, генерали та інші паразити, які складають з іншими буржуазні спільну ватагу для визискування селянства.

Шось гірше у Франції мається справа земельна. Незаможне селянство начисляє 2,523,713 родин і має в своєму посіданню 11,659,342 гектарів землі, а 29,451 великих власників мають в своєму посіданню 16,270,556 гектарів землі.

Коли поділити загальну кількість власників земельних на 2 групи — селяни, які самі обробляють землі, то матимемо, шось у Франції поміщики володіють 50% простору землі, проти 48% простору, який належить величезній масі землеробів.

При такому становищі немає, одже, нічого дивного, шось за останній час гасла Червоного Селянського Інтернаціоналу, шось утворився в минулому році, набувають у Франції все більше прихильників. "Професійні спілки трудящих селян", які організувалися у Франції і в склад котрих входять селяне, які обробляють землю власною працею, починають зростати в числі і скупчувати всі творчі революційні сили селянства.

В Селіях Жінок-Робітниць організаційна робота стояла-б багато ліпше, коли-б було виконано те, шось було рішено на минулому з'їзді, а це треба було вислати організаторку. Розуміється, шось винувати Ц. Е. К. за це нема шось, бо тут та кож ціла причина у фінансах і це невиконання вже проминуло. А в майбутньому це не повинно повторитися. Сьогоднішній з'їзд повинен ухвалити менше справ, але шосьби ті справи як Ц. Е. К., так і загальним членством були виконані. Коли так зробиться, тоді ми сміливо можемо собі сказати, шось ми досорди до всьїх організаційних справ, бо знаємо заздалегідь як до них застосуватися.

Далше, шось до драматично-співачьких і оркестральних гуртів, то розвиток їх залежить від першої зазначеної справи, від курсів освіти, які мають випустити шось найменше 75 обзнакомлених з ними предметами товаришів. Інакше справа з драмгуртками стоятиме на одному місці. А коли будуть вони і поступати, то дуже помалу і безпаявно.

Від роботи драмгуртків і оркестр багато залежить і організаційно-просвітна праця серед українських робітників і фармерів взагалі. Сформовання фармерської секції при Т. У. Р.-Ф. Д. є бажаним і konieczним, фармери є наші брати, яких так само визискують можні світа шього не менше, як і нас, робітників по містах.

Спілка Укр. Робітничо-Фармерської Молоді також є важною справою, над якою з'їзд повинен серіозно застановитися та найти причини, чому так мало зроблено в цій справі до шього часу. А на далше з'їзд повинен встановити відповідні паяни для зросту С.У.Р.Ф.М., шось до другого, то є 7-го з'їзду ця Спілка числила десятки відвілів.

Після моєї думки, з'їзд повинен вирішити, шось кожний відділ має обовязково іслати на курси двох своїх членів, чи то вони мали-б іти на організаційний кошт, чи на свій власний — це буде залежати, як такі члени стоять фінансово, про шось відділи на місяць можуть найліпше знати.

Такі курси обовязково мають бути під контролем Ц. Е. К. Товариства Укр. Роб.-Фарм. Дім, або під вибраною на це Центральною Шкільною Радою.

Далше, шось до фондів на такі курси, то я думаю не добре було-б розділювати на відділи, але шосьби Ц. Е. К. або Центрикулярна оголосила в "У. Р. В." чотири-місячну

мають можливість зберігати продукти до того часу, поки ціни не підскачуть. Тому францюзьке селянство надзвичайно страждає від спекулянтів та скупщиків. Селянські господарства не мають безпосереднього звязку з масою міських споживачів: великі скупщики захоплюють селянську продукцію і випускають її на ринок, коли самі того забажають. Скупщики хліба, оwoчів, скотини, птиці, яєць, масла, молока то-що за останні роки нажилися неймовірно. Встановлено, наприклад, шось лише на скупці та перепродажі фасолі скупщики заробляють не менше 150% чистого прибутку. Масло та яйця масово скуповуються під час найбільшої продукції, ховаються скупщиками на холодиликах аж до зими і перепродуються лише тоді, коли на ринку найвищі ціни.

Щоб мати уяву про торговлю, досить сказати, шось в холодилику в Обервіле зберігається о-коло 11 мільонів яєць. Таке-ж явище має місце й з іншими продуктами сільськогосподарства. Через свою слабу організацію селянство не може провадити належну боротьбу. Але й на чолі тих слабих селянських економічних організацій, які існують, стоять багаті поміщики, банкири та промисловці, які-вськими неправдами пройшли в заряд, шось є власністю капіталістів, підприємців) скупщики

Відбудова всіячого мосту через Дніпро в Києві. Відбудова всіячого мосту через Дніпро, який в 1920 році зруйнували петлюрівці з Польянами, іде швидким, чисто американським темпом. Відбудову почато з часу, як замерз Дніпро і має бути закінчено до 15. лютого. Здож цілого мосту попере Дніпра поставлено руштовання, а коло мосту на правому березі Дніпра побудовано ціле робітниче село. Залізних лавиц, на яких висить міст, виготовлено вже 85 процент в самих кийвських заводах. При відбудові працює півтори тисячі робітників.

Дня 12. грудня, в день святкування п'ятнадцяту річницю існування Радянської влади на Україні, роботи на мості відвідала голова Всеукраїнського Центрального Виконавчого Комітету т. Петровський, який оглянув всі роботи і побажав працюючому успіху. Відбудову буде закінчено до 15. лютого.

Чи ви ворог своїм приятелям? Коли ні, то чому не постараетесь, аби всі ваші приятелі читали "Укр. Роб. Вісті"? Ви зробите їм приятельську прислугу, як зробите їх передшляхниками "У.Р.В."

Відбудова всіячого мосту через Дніпро в Києві. Відбудова всіячого мосту через Дніпро, який в 1920 році зруйнували петлюрівці з Польянами, іде швидким, чисто американським темпом. Відбудову почато з часу, як замерз Дніпро і має бути закінчено до 15. лютого. Здож цілого мосту попере Дніпра поставлено руштовання, а коло мосту на правому березі Дніпра побудовано ціле робітниче село. Залізних лавиц, на яких висить міст, виготовлено вже 85 процент в самих кийвських заводах. При відбудові працює півтори тисячі робітників.